

Návrh realizácie Opatrenia 2. Poskytovanie teplého jedla so sprievodnými opatreniami ako nástroj riešenia potravinovej deprivácie (ďalej len „Opatrenie 2“)

Aktualizácia č. 2 účinná od 22. marca 2017

Údaje o predkladateľovi návrhu	
Názov organizácie	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Typ organizácie	rozpočtová organizácia
Ulica, č. d.	Špitálska 8
PŠČ	812 67
Mesto	Bratislava
IČO	30794536
Číslo účtu	SK 19 8180 0000 0070 0017 6235
Štatutárny zástupca	Ing. Marián Valentovič, MBA

Opatrenie 2

1. Popis a zameranie opatrenia

V rámci Opatrenia 2 sa zabezpečením teplého jedla fyzickým osobám bez prístrešia v zimných mesiacoch priamo zníži deprivácia z nedostatku jedla.

Cieľom Opatrenia 2 je poskytovanie teplého jedla so sprievodnými opatreniami (ďalej len „SO“) osobám bez prístrešia, t. j. konečným príjemcom (ďalej len „KP“) prostredníctvom partnerských organizácií (ďalej len „PO“).

2. Identifikácia konečných príjemcov

Identifikáciu najodkázanejších osôb bude vykonávať PO a táto bude vychádzať z definície: osoba bez prístrešia je osoba, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojenie základných životných potrieb (najmä ubytovanie, stravu, nevyhnutné ošatenie), je v zjavnej bezprostrednej núdzi, odkázaná na zabezpečenie aspoň jedného teplého jedla denne. Je to najmä osoba, ktorá žije na ulici a nie sú jej spravidla poskytované sociálne služby v zariadeniach sociálnych služieb ako sú napr. útulok, domov na pol ceste,

zariadenie núdzového bývania a iné. V prípade poskytovania teplého jedla na ulici, resp. v priestoroch PO bude, vzhľadom na spoločenskú stigmu, dostatočným identifikačným kritériom požiadanie o teplé jedlo.

Za osoby bez prístrešia môžu byť považovaní aj utečenci, ktorí sú v zjavnej bezprostrednej núdzi, odkázaní na zabezpečenie aspoň jedného teplého jedla, sú na ulici, nie sú im poskytované sociálne služby v zariadeniach sociálnych služieb, neskúma sa ich pôvod, pobyt, dokonca ani základné identifikačné údaje. Pre účely Operačného programu pre potravinovú a základnú materiálnu pomoc (ďalej len „OP FEAD“) je dostatočným identifikačným kritériom požiadanie o teplé jedlo.

3. Výkon Opatrenia 2

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ÚPSVR“) je verejnou inštitúciou, zodpovednou za poskytovanie teplého jedla a výkon SO prostredníctvom PO. Za týmto účelom uzavrie ÚPSVR zmluvy s PO vybranými podľa nižšie uvedených kritérií. PO zabezpečia KP poskytnutie teplého jedla a SO priamo na mieste. Výber najvhodnejšieho miesta, formy a spôsobu poskytovania teplého jedla a SO je v kompetencii PO s ohľadom na špecifiká a potreby KP.

ÚPSVR a PO sa budú pri výkone Opatrenia 2 riadiť zásadou rovnosti medzi mužmi a ženami a začlenením hľadiska rodovej rovnosti a prijímať náležité kroky s cieľom zabrániť akejkolvek diskriminácii na základe pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo vierovyznania, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie pri získavaní prístupu k Fondu európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby a k OP FEAD a operáciám podporovaným z OP FEAD, a to počas realizácie Opatrenia 2, t. j. pri poskytovaní teplého jedla KP, ako aj pri SO.

Oprávnenosť výdavkov v rámci Opatrenia 2 je od 11. 12. 2014 do 31. 12. 2023.

Výber poskytovaného teplého jedla vychádza z objektívnych kritérií na základe potrieb najodkázanejších osôb. V kritériách výberu teplého jedla sa takisto zohľadňujú klimatické a environmentálne aspekty, najmä s cieľom obmedziť plytvanie potravinami. Výber teplého jedla rovnako zohľadňuje vyváženosť stravovania najodkázanejších osôb.

3.1 Výber partnerských organizácií a uzavretie zmlúv

ÚPSVR za účelom realizácie Opatrenia 2 na území SR zverejní na svojej internetovej stránke časovo otvorenú Výzvu na výber PO (ďalej len „výzva“) spolu s návrhom zmluvy o partnerstve do vyčerpania oprávnených finančných prostriedkov alokovaných pre Opatrenie 2. PO na základe výzvy zašlú vyplnenú Prihlášku.

ÚPSVR uskutoční na základe nižšie uvedených kritérií výber PO, s ktorými uzavrie Zmluvu o partnerstve. PO nebudú vybrané na celú dobu trvania OP FEAD, ale na dobu najviac 4 rokov.

PO budú vybrané na základe kritérií:

- Pôsobí organizácia v humanitárnej oblasti a jej jedinečné postavenie upravuje zákon?

Ak PO nepôsobí v humanitárnej oblasti a jej jedinečné postavenie neupravuje zákon, je posudzovaná podľa nasledovných kritérií:

- Má organizácia a s ňou spolupracujúce organizácie dostatočný počet kvalifikovaných pracovníkov (zamestnanci, osoby na dohody o prácach mimo pracovného pomeru, dobrovoľníci) pre deklarované územie (mesto/obec/mestská časť)?
- Poskytuje organizácia alebo s ňou spolupracujúce organizácie neziskovú sociálnu službu krízovej intervencie na území výkonu Opatrenia 2 najmenej 1 rok alebo je subjektom verejnej správy, resp. ním zriadeným poskytovateľom takejto služby?

V prípade, že kritériá na území (mesto/obec/mestská časť) splní viac organizácií, uplatnia sa na výber ďalšie kritériá, a to:

- Koľko kvalifikovaných pracovníkov má organizácia?
- Ako dlho poskytuje organizácia neziskovú sociálnu službu krízovej intervencie?
- Ako dlho používa organizácia pravidlá zisťovania spokojnosti klientov a podávania sťažností?
- Ako dlho má a plní organizácia program supervízie?

ÚPSVR odstúpi od Zmluvy o partnerstve s PO v prípade nedodržania zmluvných podmienok a opätovným výberom zazmluvní inú PO.

Poznámka: Kvalifikovaný pracovník musí spĺňať podmienky § 5 alebo § 45 zákona

č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov. PO poskytne ÚPSVR zoznam kvalifikovaných pracovníkov v zmysle uzatvorenej Zmluvy o partnerstve.

3.2 Proces poskytovania teplého jedla

Na základe Zmluvy o partnerstve, uzatvorenej medzi ÚPSVR a PO, bude teplé jedlo PO poskytovať minimálne 3 krát týždenne maximálne v období od 1. októbra do 30. apríla nasledujúceho kalendárneho roka v priestoroch ním určených alebo priamo na verejnom priestranstve, resp. do vyčerpania oprávnených finančných prostriedkov alokovaných pre Opatrenie 2.

Pracovník PO bude jedlo vydávať KP na základe požiadania o teplé jedlo priamo na mieste výdaja. Takisto bude viesť evidenciu o počte a druhu poskytovaných teplých jedál, ktorú je povinný odovzdať ÚPSVR vo forme Správy o poskytnutí teplých jedál so sprievodnými opatreniami, a to najneskôr do 10 pracovných dní kalendárneho mesiaca za predchádzajúci kalendárny mesiac, v ktorom sa uskutočnil výdaj teplého jedla a poskytnutie SO. Detaily Správy o poskytnutí teplých jedál so sprievodnými opatreniami sú špecifikované v bode 3.4. V Správe o poskytnutí teplých jedál so sprievodnými opatreniami je PO povinná uviesť aj kvalifikovaný odhad demografickej štruktúry KP (počet detí vo veku 15 rokov a menej, osoby vo veku 65 rokov alebo viac, ženy, muži, osoby so zdravotným postihnutím) tak, aby bolo rešpektované súkromie KP a najodkázanejšia osoba nebola stigmatizovaná, v zmysle zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a zmene a doplnení niektorých zákonov, smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES a v súlade s Chartou základných práv EÚ. V prípade, ak PO poskytne teplé jedlo aj utečencom, môže ich počet uviesť v Správe o poskytnutí teplých jedál so sprievodnými opatreniami v časti „Ďalšie doplňujúce informácie“.

Teplé jedlo vydávané PO bude pozostávať z teplej zahustenej polievky (tzv. desiatová, 500 ml), chlieb/pečivo (150 g), teplého nealkoholického nápoja (0,4 l). Výber konkrétnej poskytovanej polievky je v kompetencii PO.

V zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona

č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov PO, ktorá bude realizovať predmetné opatrenie, musí mať povolenie na prípravu a výdaj stravy, resp. povolenie na výdaj stravy.

PO teplé jedlá zabezpečujú buď **nákupom** hotových teplých jedál (externou spoločnosťou), alebo ich **výrobou** vo vlastnej kuchyni (napr. kuchyňa útulku alebo domova sociálnych služieb).

3.3 Vyúčtovanie

V súlade s článkom 26 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 223/2014 z 11. marca 2014 o Fonde európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (ďalej len „nariadenie“) PO má nárok na úhradu:

- nákladov za nákup potravinovej pomoci (teplého jedla),
- administratívnych nákladov, nákladov na dopravu a skladovanie v paušálnej sadzbe 5 % nákladov na nákup teplého jedla,
- nákladov na SO v paušálnej sadzbe 5 % nákladov na nákup teplého jedla.

ÚPSVR v súlade s uzavretou Zmluvou o partnerstve a správy o počte a druhu poskytovaných teplých jedál a o poskytnutí SO uhradí PO platbu za náklady na nákup potravinovej pomoci (teplého jedla), a to buď:

- a) Úhrada skutočne vynaložených výdavkov na nákup teplého jedla s maximálnou výškou oprávnenosti výdavkov - PO, ktoré teplé jedlo nakupujú od externej spoločnosti alebo PO, ktoré pripravujú teplé jedlo vo vlastnej réžii a rozhodnú sa neuplatniť jednotkovú cenu, majú nárok na úhradu skutočne vynaložených výdavkov na nákup teplého jedla s maximálnou výškou oprávnenosti výdavkov (vo výške priemernej ceny polievky na základe vykonaného prieskumu skutočných nákladov u organizácií pracujúcich s KP) v zmysle riadiacej dokumentácie riadiaceho orgánu (ďalej len „RO“) Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky vo veci preukazovania nákladov/výdavkov pre účely Opatrenia 2, ktoré sú zverejnené

na internetovej stránke ÚPSVR spolu s Výzvou na výber PO – Opatrenie 2 – Pokyn GR Sekcie sociálnej a rodinnej politiky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky 1/2015 k preukazovaniu nákladov/výdavkov pre účely Opatrenia 2. Poskytovanie teplého jedla so sprievodnými opatreniami ako nástroj riešenia potravinovej deprivácie v rámci Operačného programu potravinovej a základnej materiálnej pomoci 2014 – 2020 v aktuálnom znení.

V prípade zabezpečenia teplého jedla externou spoločnosťou alebo v prípade prípravy jedla vo vlastnej réžii bez uplatnenia jednotkovej ceny je potrebné vykonať verejné obstarávanie v zmysle zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov a usmernení RO Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky vo veci postupov vo verejnom obstarávaní, ktoré je zverejnené na internetovej stránke ÚPSVR spolu s Výzvou na výber PO Opatrenie 2 – Pokyn GR Sekcie kontroly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky 1/2015 k overovaniu zadávania zákaziek na realizáciu verejných obstarávaní uskutočnených partnerskými organizáciami v rámci potravinovej a základnej materiálnej pomoci – OP FEAD 2014 – 2020 v aktuálnom znení.

- b) Úhrada výdavkov na teplé jedlo na základe jednotkovej ceny - PO, ktoré teplé jedlo pripravujú vo vlastnej réžii, majú nárok na úhradu nákladov za teplé jedlá na základe jednotkovej ceny, (stanovená na základe kalkulácie priemerných cien surovín vstupujúcich do výroby teplého jedla) v zmysle riadiacej dokumentácie RO vo veci preukazovania nákladov/výdavkov pre účely Opatrenia 2 – Pokyn GR Sekcie sociálnej a rodinnej politiky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky 1/2015 k preukazovaniu nákladov/výdavkov pre účely Opatrenia 2. Poskytovanie teplého jedla so sprievodnými opatreniami ako nástroj riešenia potravinovej deprivácie v rámci Operačného programu potravinovej a základnej materiálnej pomoci 2014 – 2020 v aktuálnom znení.

V nadväznosti na články 25 a 26 nariadenia a v súlade s výkladom predmetných článkov Európskou komisiou je možné uplatniť jednotkovú cenu len pre teplé jedlá, ktoré PO pripravujú vo vlastnej réžii. Pri kalkulácii jednotkovej ceny je možné do jednotkovej ceny zahrnúť len náklady na suroviny vstupujúce do ceny teplého jedla, nie je možné do jednotkovej ceny zahrnúť náklady na výrobu teplého jedla, keďže náklady na výrobu sa uhrádzajú v rámci paušálnej sadzby 5 % podľa čl. 26 ods. 2 písm. c) nariadenia.

PO zašle ÚPSVR faktúru za poskytnuté teplé jedlá, za administratívne náklady, náklady na dopravu a skladovanie v paušálnej sadzbe 5 % z hodnoty poskytnutého teplého jedla a za uskutočnenie SO v paušálnej sadzbe 5 % z hodnoty poskytnutého teplého jedla na pokrytie jej nákladov na SO, a to vždy do 10 pracovných dní kalendárneho mesiaca za predchádzajúci kalendárny mesiac, v ktorom sa uskutočnil výdaj teplého jedla a poskytovanie SO. Oprávneným výdavkom je aj daň z pridanej hodnoty, a to výlučne v prípade, ak PO nevzniká nárok na vrátenie tejto dane v zmysle zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

Splatnosť faktúry s rozpisom počtu vydaných jedál a za poskytnutie SO bude v súlade s uzavretou Zmluvou o partnerstve.

V prípade, že celková výška finančných prostriedkov z OP FEAD za Opatrenie 2 bude

výčerpaná, ÚPSVR už nebude preplácať výdavky súvisiace s Opatrením 2. ÚPSVR oznámi PO túto informáciu ihneď, ako sa o tom dozvedel, a to formou e-mailu.

Za účelom preukázania oprávnenosti výdavkov za realizované Opatrenie 2 ÚPSVR predkladá RO výkaz oprávnených výdavkov (ďalej len „VOV“).

3.4 Sprievodné opatrenia

SO poskytované pri realizácii Opatrenia 2 sú najmä sociálne poradenstvo, resp. iné odborné činnosti na predchádzanie vzniku krízových situácií a na obmedzenie a odstraňovanie ich negatívnych vplyvov (napr. pomoc a poradenstvo pri hľadaní zamestnania, bývania, pomoc pri napísaní životopisu, poskytovanie informácií o možnostiach finančnej pomoci a podpory, poradenstvo o zdravej výžive a poradenstvo o nakladaní s potravinami a financiami a i.).

SO bude poskytovať kvalifikovaný pracovník PO alebo s ňou spolupracujúcej organizácie, ktorý zvolí najvhodnejšiu metódu, techniku a postup podľa potrieb KP.

Výdaj teplého jedla a výkon SO PO bude preukázaný formou stručnej správy podpísanou štatutárnym orgánom, ktorú PO podá na ÚPSVR, a to vždy do 10 pracovných dní kalendárneho mesiaca za predchádzajúci kalendárny mesiac, v ktorom sa uskutočnil výdaj teplého jedla a výkon SO, a ktorá bude obsahovať nasledovné údaje:

- stručný popis poskytovania teplého jedla,
- evidencia počtu a druhu vydaných jedál (špecifikácia vydaných jedál),
- dátumy a miesta poskytovania teplého jedla,
- špecifikácia KP,
- stručný popis poskytovania SO ako forma, metóda, dátum a miesto poskytovania SO.

Výkon SO musí byť zrealizovaný v rovnakom termíne, v ktorom prebieha poskytovanie teplého jedla.

4. *Navrhované ukazovatele*

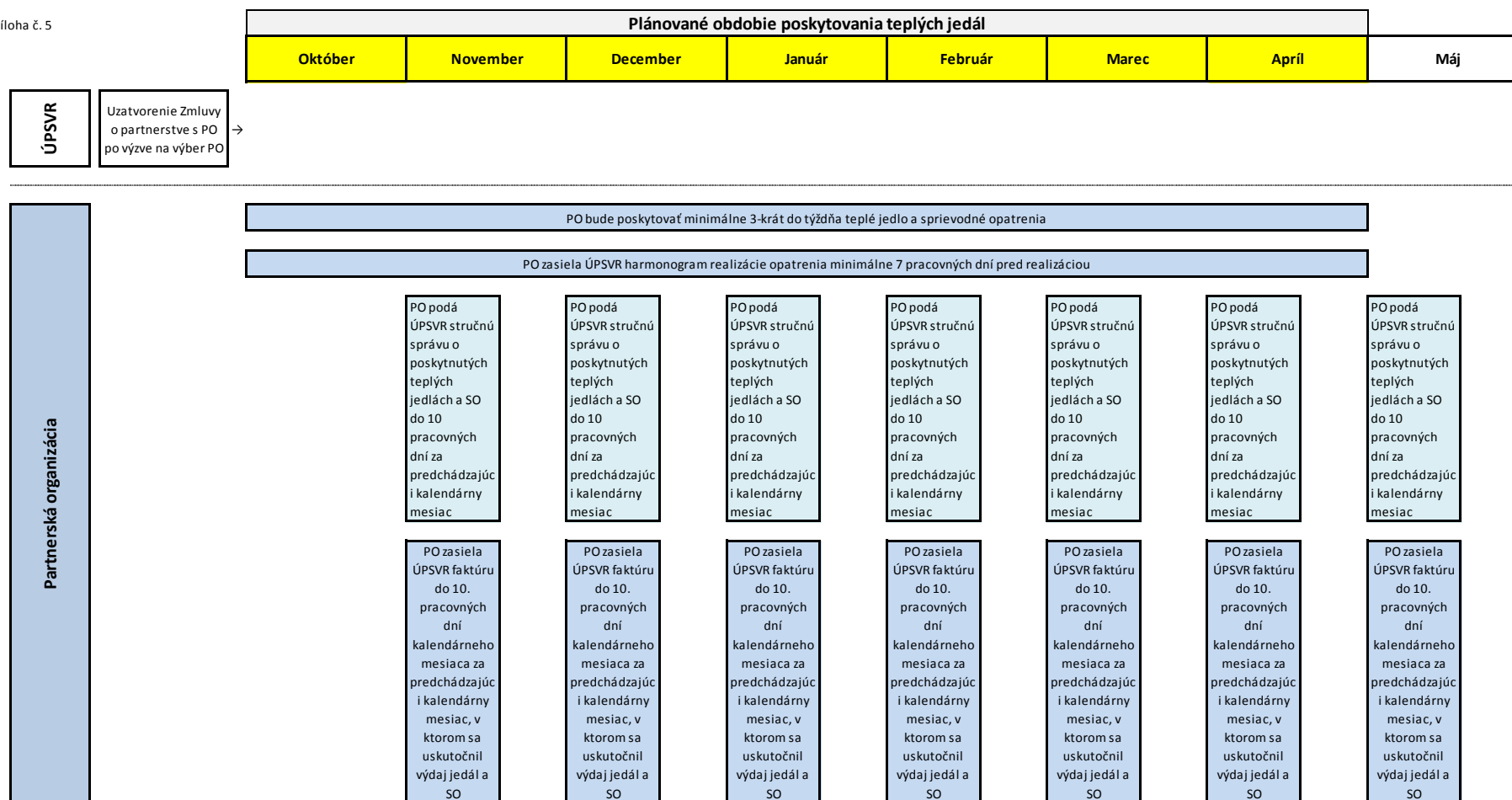
Celkový počet vydaných/poskytnutých jedál (v kusoch)	
Celkový počet osôb prijímajúcich potravinovú pomoc	
a) počet detí vo veku 15 rokov a menej	
b) osoby vo veku 65 rokov alebo viac	
c) ženy	
d) muži	
e) osoby so zdravotným postihnutím	
f) bezdomovci	

5. *Časový harmonogram realizácie opatrení*

PO zasiela ÚPSVR harmonogram realizácie aktivít v súlade so Zmluvou o partnerstve. Následne ÚPSVR harmonogram realizácie aktivít predkladá formou e-mailu na e-mailovú adresu projektových manažérov OP FEAD na RO minimálne 5 pracovných dní pred jeho realizáciou. Obsahom harmonogramu realizácie aktivít sú informácie o mieste, termíne poskytovania teplých jedál a SO, predpokladaný počet vydaných teplých jedál. Všetky zmeny v naplánovanom harmonograme realizácia aktivít je PO povinná ihneď oznámiť formou e-mailu ešte pred začiatkom zmeny na e-mailovú adresu ÚPSVR. Na základe týchto harmonogramov realizácie aktivít sú RO a ÚPSVR oprávnení vykonať neohlásenú finančnú kontrolu na mieste. Všetky aktuálne zmeny v naplánovanom harmonograme realizácie aktivít budú vždy uverejnené na internetovej stránke www.upsvar.sk v časti Operačný program potravinovej a základnej materiálnej pomoci 2014 – 2020.

Graf realizácie Opatrenia 2

Príloha č. 5

6. Informovanie a komunikácia

ÚPSVR bude poskytovať informácie o činnostiach podporovaných z Fondu európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby a zároveň bude tieto činnosti propagovať. Informácie sú určené najmä najodkázanejším osobám, ako aj širokej verejnosti a médiám na národnej a regionálnej úrovni. ÚPSVR a PO budú informovať verejnosť o OP FEAD, a to umiestnením aspoň 1 plagátu (veľkosť aspoň A3) s informáciami o operácii a finančnej podpore alebo znaku Európskej únie primeranej veľkosti na mieste poskytovania pomoci verejnosti ľahko viditeľné. POsa zaväzuje uverejniť Opatrenie 2 na svojej internetovej stránke (v prípade, ak internetovú stránku má), pričom zdôrazní finančnú podporu Európskej únie.

7. Rozpočet

Plán financovania uvádzajúci celkovú výšku finančných prostriedkov z OP FEAD na podporu znižovania materiálnej deprivácie a súvisiace SO na celé programové obdobie 2014 - 2020.

Typ materiálnej pomoci – podľa Nariadenia	Verejné výdavky
Celková výška finančných prostriedkov OP FEAD	64 838 286 €
Typ materiálnej pomoci - teplé jedlá	5 547 483 €
z toho sprievodné opatrenia	252 158 €

Miesto a dátum	Podpis štatutárneho zástupcu	Pečiatka organizácie